

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii Guvernului privind modificarea
Hotărârii Guvernului nr. 173/2014 cu privire la Unitatea de implementare a
Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul *hotărârii Guvernului privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 173/2014 cu privire la Unitatea de implementare a Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău* a fost elaborat de către Ministerul Justiției.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

Conform art. 2 din *Legea nr. 158/2024 pentru ratificarea Amendamentului nr. 2 la Acordul-cadru de împrumut dintre Republica Moldova și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei pentru realizarea Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău*, Guvernul va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor amendamentului menționat.

Subsecvent, pentru sporirea gradului de implementare a proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău, se impune operaționalizarea Unității de implementare a Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău (în continuare – Unitatea) și reconfigurarea rolurilor entităților implementatoare a proiectului.

Mai mult, modificarea *Hotărârii Guvernului nr. 173/2014* este necesară pentru implementarea recomandărilor formulate de către auditorii Curții de Conturi în *Hotărârea Curții de Conturi nr. 19 din 25 mai 2022 cu privire la Raportul auditului performanței Proiectului „Construcția penitenciarului din Chișinău”¹*.

De asemenea, elaborarea proiectului actului normativ reprezintă o prioritate instituțională setată în *Planul de acțiuni a Ministerului Justiției pentru anul 2024* aprobat prin *Ordinul ministrului justiției nr. 324/2023* (acțiunea nr. 63).

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

Proiectul *hotărârii Guvernului privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 173/2014 cu privire la Unitatea de implementare a Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău* urmărește următoarele obiective:

- stabilirea atribuțiilor și responsabilităților părților implicate în implementarea și administrarea Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău;
- revizuirea componenței Comitetului de supraveghere;
- concretizarea atribuțiilor funcționale ale președintelui/membrilor Comitetului de supraveghere;
- reglementarea procedurii de desfășurare a ședințelor de lucru ale Comitetului de supraveghere;
- optimizarea Unității prin reorganizarea structurală a acesteia potrivit Amendamentului nr. 2 la Acordul-cadru de împrumut;
- definirea sferei de monitorizare a Ministerului Justiție în procesul de implementare a proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău.

¹ https://www.ccrm.md/ro/decision_details/1174/hotararea-nr19-din-25-mai-2022-cu-privire-la-raportul

Potrivit proiectului și, respectiv, Amendamentului nr. 2 la Acordul-cadru de împrumut dintre Republica Moldova și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei pentru realizarea Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău, Unitatea va dispune de 3 unități de personal: managerul proiectului, contabil, inginer civil.

Unitatea va fi asistată la implementarea proiectului de către Oficiul Națiunilor Unite pentru Servicii de Proiecte (în continuare - UNOPS). Contribuția UNOPS la implementarea proiectului va consta în experiența acestuia în ceea ce privește construcția de obiective complexe, proceduri eficiente de achiziții publice, managementul riscurilor și gestionarea optimă a proiectelor de infrastructură.

În cadrul parteneriatului menționat mai sus, Unitatea are rolul de coordonare a implementării proiectului, și este responsabilă de realizarea activităților administrativ-organizatorice și financiar-economice ale proiectului, cum ar fi:

- intermediere către autoritățile publice pentru obținerea avizelor, autorizațiilor;
- planificarea, monitorizarea, raportarea bugetară, raportarea către Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei (CEB), Ministerul Justiției, Ministerul Finanțelor, Comitetul de Supraveghere;
- solicitarea și debursarea mijloacele financiare și plasarea surselor în contul trezorerial al Unității;
- executarea plăților către UNOPS pentru lucrări de construcții și serviciile prestate de UNOPS;
- arhivarea/păstrarea documentelor tehnice de proiect și financiare;
- asistență în cadrul misiunilor de audit extern realizate de autoritățile și instituțiile publice naționale.

Astfel, Unitatea de implementare a Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău este instituția publică responsabilă pentru implementarea proiectului în raport cu autoritățile publice naționale și cu finanțatorul.

La rândul său, UNOPS va fi responsabil de:

- achizițiile publice a lucrărilor de construcție;
- monitorizarea calității și cantității lucrărilor de construcții executate de către antreprenori, supravegherea tehnică;
- supravegherea de autor (prin cooperarea cu autorul de proiect);
- executarea plăților (plata pentru lucrările, serviciile și bunurile achiziționate, comisioanele și taxele administrative UNOPS);
- gestionarea riscurilor de implementare a proiectului;
- soluționarea deficiențelor de ordin tehnic și de implementare.

Referitor la componența Comitetului de supraveghere al Unității de implementare a Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău, menționăm că, prin modificările propuse se vor consolida capacitățile de monitorizare a proiectului prin revizuirea aranjamentelor de guvernare și coordonare, prin includerea reprezentanților desemnați de Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și de Cancelaria de Stat în componența Comitetului de supraveghere, alături de secretarii de stat ai Ministerului Justiției și Ministerului Finanțelor și directorul Administrației Naționale a Penitenciarelor.

Adițional, se propune intrarea în vigoare a actului normativ de modificare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Derogarea de la regula generală instituită prin art. 56 alin. (1) din *Legea 100/2017 cu privire la actele normative* se impune datorită faptului că, la data

de 4 iulie 2024 a intrat în vigoare *Legea nr. 158/2024 pentru ratificarea Amendamentului nr. 2 la Acordul-cadru de împrumut dintre Republica Moldova și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei pentru realizarea Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău.*

Precizăm că prin Amendamentul nr. 2 la Acordul-cadru de împrumut au fost reconfigurate rolurile entităților implementatoare a Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău. Pentru demararea activităților negociate prin Acordul-cadru de împrumut, este necesară ajustarea *Hotărârii Guvernului nr. 173/2014 cu privire la Unitatea de implementare a Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău* atât din perspectiva structurii Unității de implementare cât și a competențelor acesteia.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Aprobarea proiectului va avea un impact pozitiv asupra sectorului public, deoarece Proiectul de construcție a penitenciarului din mun. Chișinău a fost inițiat cu scopul de a contribui la realizarea obiectivului Guvernului Republicii Moldova privind îmbunătățirea condițiilor de detenție și asigurarea de noi standarde în materie de siguranță, securitate și disciplină, în conformitate cu normele internaționale. Noul penitenciar va înlocui principala instituție de detenție preventivă din țară, atât la nivel de infrastructură, cât și la nivel de abordare managerială, orientată spre îmbunătățirea tratamentului deținuților și respectarea recomandărilor europene relevante.

Astfel, reglementarea cât mai clară a activității Unității de implementare a Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău va contribui la gestionarea mai eficientă a procesului de construcție a noului penitenciar din Chișinău.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

În perioada anilor 2014 - 2023, finanțarea cheltuielilor de personal a Unității de implementare a Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău s-a realizat din două surse principale:

- grant extern de 3.888.900,25 lei - salariul specialistului în achiziții;
- contribuție din bugetul de stat - 13.206.202,64 lei.

Reorganizarea unității implică reducerea numărului de angajați de la 7 la 3, ceea ce va conduce la o optimizare a cheltuielilor de personal.

Pentru această nouă structură, pentru perioada 2024-2028, se planifică cheltuieli salariale în sumă de 12.449.462 lei (575.111 euro).

În acest context, precizăm că, pentru aprobarea proiectului hotărârii de Guvern nu sunt necesare mijloace financiare suplimentare, or implementarea nemijlocită a Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău va fi finanțată din împrumutul oferit de către Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei și contribuția ce este oferită de Guvernul Republicii Moldova.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Prin implementarea proiectului se vor oferi locuri de muncă specialiștilor și experților care vor fi recrutați în echipa de proiect, în echipa de supraveghere tehnică a lucrărilor, etc.

4.4. Impactul social

Aprobarea proiectului are un impact social pozitiv, or prin intermediul acestuia se va introduce o nouă abordare managerială ce va contribui la demararea accelerată a procesului de implementare a Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău.

Implementarea eficientă a proiectului și construcția propriu-zisă a noului penitenciar va avea un impact social pozitiv asupra vieții, sănătății și bunăstării persoanelor private temporar de libertate, asupra condițiilor de muncă a angajaților penitenciarului și indirect asupra familiilor deținuților.
4.5. Impactul asupra mediului
Proiectul nu conține prevederi care ar avea consecințe negative asupra mediului.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
Nu este aplicabil.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În conformitate cu art. 20 din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i>, a fost publicat anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului hotărârii Guvernului privind modificarea <i>Hotărârii Guvernului nr. 173/2014 cu privire la Unitatea de implementare a Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău</i>, care poate fi accesat la următorul link. În scopul respectării prevederilor <i>Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional</i>, proiectul hotărârii de Guvern este plasat pe pagina web oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md, compartimentul <i>Transparența decizională</i>, directoriul Proiecte de acte normative remise spre coordonare și pe platforma guvernamentală www.particip.gov.md. Proiectul a fost înregistrat de către Cancelaria de Stat cu nr. unic 638/MJ/2024, fiind prezentat în cadrul Ședinței secretarilor generali din 22 iulie 2024. În procesul de avizare și consultare publică, au fost recepționate obiecții și propuneri de la Cancelaria de Stat, Ministerul Finanțelor și Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale. Avizele autorităților menționate au fost incluse și analizate în tabelul de sinteză a obiecțiilor și propunerilor aferent proiectului.
7. Concluzia expertizei anticorupție
Întru respectarea dispozițiilor art. 36 alin. (2) din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i>, Ministerul Justiției a recepționat Raportul de expertiză anticorupție nr. EHG 24/9978 din 11.09.2024. Concluziile expertizei efectuate de Centrul Național Anticorupție: • Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului și nu contravin interesului public, proiectul fiind promovat în vederea îmbunătățirii condițiilor de detenție și asigurarea de noi standarde în materie de siguranță, securitate și disciplină, în conformitate cu normele internaționale. • Rigoarele de asigurare a transparenței decizionale au fost respectate parțial de către autor, fiind asigurat accesul părților interesate la proiect, însă cu stabilirea unui termen limită insuficient pentru recepționarea recomandărilor, contrar prevederilor stabilite la art.12 alin.(2) din <i>Legea nr. 239/2008</i>. În context, se impune precizarea că, deși a fost stabilit un termen redus pentru prezentarea recomandărilor, autoritățile competente au expediat avizele asupra proiectului în termenul stabilit de lege. Mai mult ca atât, perioada dintre avizare și transmiterea proiectului pentru expertiza anticorupție a fost mai mare de 30 de zile, perioadă în care orice persoană interesată ar fi putut formula propuneri asupra prevederilor proiectului.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Urmare a aprobării prezentului proiect va fi necesară modificarea actelor normative subsecvente hotărârii Guvernului. Astfel, se va modifica Anexa nr. 2 la *Ordinul ministrului justiției 36/2022 cu privire la aprobarea Regulamentului privind ocuparea funcțiilor vacante în cadrul Unității de implementare a Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău*.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Având în vedere că prin proiect se propune reorganizarea Unități și stabilirea unei noi structuri, în scopul implementării actului aprobat va fi demarat procesul de recutarea a personalului Unității, conform noilor cerințe.

Adițional, autoritățile responsabile urmează să desemneze reprezentanți în Comitetul de supravegere, iar ulterior va fi convocată ședința organului de coordonare, în noua componență.

Ministru

/semnat electronic/

Veronica MIHAILOV-MORARU